

دومین ماه بهار زیباترین روزها را برای شهر شیراز به ارمغان می آورد

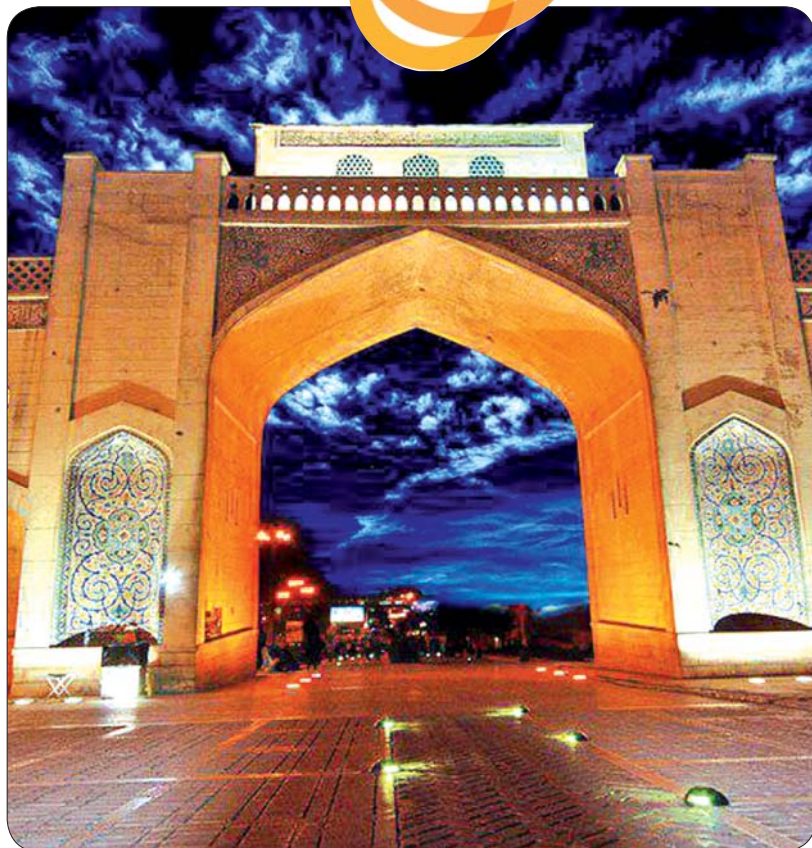
اردیبهشت بهشتی يك شهر

زینب مرتضایی فرد

روزنامه نگار

وقتی از دیگران پرسید اردیبهشت کجا بروم، احتمال این که بگویند شیراز زیاد است. وقتی هم پرسید چرا جواب های مشابه می شنوی. «اردیبهشت شیراز، خود بهشت»، «بوی بهار نارنج چه می کنه با آدم» و چند پاسخ مشابه دیگر. اصلاً فکرش را نکنید جناب آقای سعدی از اهالی معروف این شهر که از قضا نویسنده و شاعر و جهانگرد هم هست، کل سال را رها کرده و نوشتن «گلستان» را اول اردیبهشت شروع کرده است. از بس شیراز در بهار و خاصه در همین ماه دلبری می کند، می تواند هر عابری را هم شاعر کند، وقتی هم یکبار در تماشای درختان سرخوش شهر و قدم زدن زیر سایه سار آنها رفتی، دیگر دلت برای همیشه جا می ماند و هر جای دنیا که باشی اردیبهشت ها را شیرازی.

گل های باغ ارم و خنکای حافظیه، عطر و لطافت مسحورکننده شکوفه های نارنج می تواند هر کسی را متقاعد کند که اردیبهشت شیراز، خود بهشت است. باید چمدان بست و راه افتاد، شهر را قدم زد و تماشا کرد. می شود گردشگران خارجی را هم دید که این ماه را برای سفر به شیراز انتخاب می کنند، گاهی جایی می ایستند و چشم هایشان را می بندند، بعد ریه هایشان را پر از بهار، پر از عطر بهار نارنج می کنند و بعد سرخوشانه به راه خود ادامه می دهند. خلاصه شیراز آنقدر اردیبهشتی است که از سال ۱۳۸۱ پانزدهم این ماه هم به نام شیراز نامگذاری شد تا تقویم هم یادش بماند اردیبهشت شیراز، خود بهشت است.

شیراز و قرن ها قدمت

نه تنها هر ملت و حکومتی، که هر شهری هم تاریخ خودش را دارد. نام شیراز از نام پسر شاه تهمورث گرفته شده است. سال ۱۳۱۴ گروهی در تخت جمشید به کاوش هایی پرداختند که به یافتن خشت نبشته های ایلامی منجر شد. روی برخی از این خشت نبشته ها از مکانی به نام تیزاریس یا شیرازیس نام برده شده بود. به غیر از این، در موارد دیگر نام شیراز در کتیبه های باستانی یافت شده است. طبق کتاب تاریخ ایران دوران ساسانی زمانی محسوب می شود که سکونت دائمی در شیراز آغاز شده است.

در سال ۶۴۱ میلادی این شهر توسط اعراب تسخیر شد. سده چهارم و پنجم هجری قمری سلسله آل بویه، شیراز را به عنوان پایتخت خود برگزیدند. اتابکان فارس در نیمه سده ششم هجری بر شیراز

مستولی شده و دوران رشد و شکوفایی این شهر را رقم زدند. به تعبیر آنها این شهر از حمله مغول ها در امان ماند.

اما فکر نکنید شیراز جان سالم به در برده و بعد از آن سختی ندیده است. سال ۹۰۹ هجری، شیراز به دست پادشاهان صفوی افتاد. در سال ۱۷۲۳ سپاه افغان به این شهر حمله کرده و در نهایت شهر تسلیم آنها شد. قحطی و مرگ بیش از صد هزار نفر نتیجه این حمله بود. نادرشاه افشار در سال ۱۷۲۹ شهر را از دست افغان ها نجات داد و به ترمیم خرابی ها پرداخت. باغ های زیادی در این دوران در شیراز ساخته شد، اما حکمرانان محلی علیه نادرشاه شورش کردند و به همین دلیل نادرشاه سپاهی را روانه شیراز کرد. گفته می شود شهر پس از چهار ماه محاصره در نهایت سقوط کرد. در این زمان بسیاری از باغ های اطراف

این شهر نابود شدند.

کریم خان زند در سال ۱۱۸۰ هجری قمری شیراز را به عنوان پایتخت برگزید و با این عمل باعث رونق دوباره شهر شد. بسیاری از بناهای تاریخی که اکنون در شیراز دیده می شود در دوران کریم خان ساخته شد. با روی کار آمدن سلسله قاجاریه، آقا محمدخان قاجار، پایتخت را از شیراز به تهران منتقل کرد و این امر تا حدودی باعث از بین رفتن رونق این شهر شد. پس از جنگ جهانی دوم رونق و توسعه دوباره به شیراز بازگشت و در نهایت در سال ۱۳۵۳ شمسی این شهر پس از تبریز، اصفهان و مشهد در زمره شهرهای بزرگ و پرجمعیت ایران قرار گرفت.

امروز شیراز

شیراز مانند هر شهری بافت متفاوتی دارد. برخی مناطق بافت قدیمی و سنتی و برخی مناطق دیگر حسابی مدرن شده اند. مثلاً اطراف آرامگاه سعدی بافت کاملاً سنتی است، اما به سمت قصرالدشت که بروی با فضایی کاملاً مدرن روبه رو می شوی. اما اگر با خودمان روراست باشیم، آنچه برای گردشگر مهم است بافت تاریخی و اماکن قدیمی و دیدنی شهر است و شاید کمتر گردشگری لاقلاً از میان گردشگران خارجی دلش بخواهد به جای بازار وکیل پاساژهای مدرن شهر را برای خرید انتخاب کند. امروز شیراز نکته مهم دیگری هم دارد. شهر

پر است از رستوران و کافی شاپ و آش فروشی. از کلاسیک ترین تا مدرن ترین فضاها و غذاها شما را محاصره می کنند، حالا می توانید غذا نخورید! آش های شیرازی ها به خصوص آش سبزی صبحانه فوق العاده ای است. اگر صبح زود به شهر برسید می بینید که مردم شهر برای خرید آش به بیرون از خانه آمده اند و خلاصه ازدحام کوچکی برپاست که برای مثلاً ساعت ۷ صبح کمی عجیب است. همین موضوع هم نشان می دهد شیرازی ها بر خلاف گفته ها تنبل که نیستند هیچ، حسابی هم ز رنگ و سحر خیزند. خلاصه که تنبل ماییم!

برای ناهار و شام هم هر غذایی که اراده کنید، در این بهشت اردیبهشتی می توانید پیدا کنید. اما کلم پلوی شیرازی را از دست ندهید و حتما امتحانش کنید. مطمئن باشید یکبار امتحان کردن همانا و بارها و بارها سراغش رفتن همان. فالوده شیرازی و شربت های عرقیات و البته در کنارش مسقطی را از دست ندهید. چه می گویم! اصلاً مگر می توانید بروی از اینها بگذرید...

شیراز امروز مانند گذشته اش هنرمند هم زیاد دارد. وقتی به بازار وکیل بروید یا شهر را با دقت تماشا کنید متوجه خواهید شد فضای شهر هنری است و خلاصه هنر انگار توی خون شیرازی هاست. پس حسابی دور و برتان را تماشا کنید و فرصت دیدن هیچ چیز را از دست ندهید.